

Motion till riksdagen 2021/22:4084

av **Nicklas Attefjord och Anna Sibinska (båda MP)**

Reglering av spelmarknaden och ökat skydd för personer med spelberoende

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om förändringar av spelpaus och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om finansiering och stöd till föreningar som jobbar med spelberoende, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om reglering och eller blockering av olicensierade onlinespelföretag och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om konsumentskydd och omsorgsplikt för spelföretag och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ideella föreningar och lokal samverkan och tillkännager detta för regeringen.

Förstärk Spelpaus

Spelpaus är ett viktigt verktyg för att hjälpa och bistå människor med en beroende-problematik kopplad till spel. Spelberoendes Riksförbund uppmärksammar att alltför många människor som aktiverat Spelpaus får återfall när avstängningen löpt ut. För att hjälpa människor ut ur ett spelberoende behöver åtgärder vidtas kopplade till funktionen Spelpaus.

Ett verktyg för att stärka en persons väg ur ett spelberoende skulle vara att koppla på en karenstid efter att avstängningen löpt ut, förslagsvis 4 veckor. För att ytterligare stärka upp kring personen så skulle man under denna karenstid erbjuda en kontakt med stödlinje eller Spelberoendes Riksförbund, både för att erbjuda stöd kring spelproblematiken och för att fråga och stötta upp kring allmänt mående och kunna lotsa vidare i de fall det finns behov av kontakt med skuldsanering eller hjälp kring nedstämdhet.

Ett ytterligare förslag som skulle förbättra ”Spelpaus” är att det ska vara möjligt att förlänga sin avstängning på Spelpaus innan tiden löpt ut. Detta skulle förhindra ett eventuellt glapp och att fönster uppstår där personen riskerar ett återfall i spel och därmed spelberoende.

En annat förslag som lyfts fram av föreningen för spelberoende är möjligheten för en person med spelberoende att stänga av sig under en längre tid. Svenska Spel erbjuder 3 år vilket därmed vore genomförbart och ett rimligt krav som alla spelbolag borde erbjuda. Att utreda och kunna erbjuda livstidsavstängning vore också en välkommen möjlighet som efterfrågas.

Finansiering av ideella föreningar som arbetar med spelberoende

Spelberoende är en beroendesjukdom som omfattar många, både individen med beroende och anhöriga. För att stödja patientgruppen och förebygga återfall behöver man jobba långsiktigt. Därför är det av stor vikt att ge föreningar som jobbar med spelberoende stabila förutsättningar. Staten tar in miljonbelopp i licensintäkter och skatt från en bransch som likt tobaks- och alkoholindustrin skapar problem för de individer som utvecklar ett beroende. Sett ur detta perspektiv så bör det övervägas om mer av dessa medel ska avsättas till ideella verksamheter som faktiskt kämpar med att ta hand om alla de människor som far illa av spelet, både anhöriga och spelare.

Olicensierade bolag

Oreglerade spel är en stor hälsofara och något som behöver förbjudas. Våra grannländer använder sig av blockering av olicensierade aktörer genom så kallad IP-blockering. Det viktigaste är inte hur dessa bolag utestängs från den svenska marknaden utan att denna möjlighet stängs. En marknad som inte reglerar alla spelbolag, i synnerhet en marknad som erbjuder produkter som är starkt beroendeframkallande, behöver lyda under regleringar som ska skydda individen mot skadligt bruk. Det är inte acceptabelt att företag cyniskt kan fortsätta att exploatera människor med beroende. Det skapar en orimlig obalans på spelmarknaden när det inte finns incitament för spelbolag att följa regleringarna om vissa tillåts verka parallellt.

Konsumentskydd och omsorgsplikt

Samma regler som idag finns för alkoholreklam bör appliceras på spelreklam. Båda dessa beroenden har likställts genom att de båda numera finns i socialtjänstlagen, och då är det rimligt att reglerna för marknadsföringen harmoniseras.

Spelbolag behöver ta ett större ansvar för de spelare som uppvisar osunda spel-mönster. De har idag tekniken för att se hur mycket pengar som kommer från osunt spel och då måste det även kunna finnas krav på att de vidtar åtgärder och att dessa åtgärder dokumenteras i en åtgärdsplan.

Insättningsgränsen, speltid, spelstopp bör gälla samtliga bolag med licens och inte per bolag som det är idag. Utan samordning är en gräns på 5 000 verkanslös om den enbart gäller för ett bolag åt gången. Den behöver gälla totalt över alla bolag. Ett sätt att underlätta för personer med beroendeproblematik skulle kunna vara att det finns ”en väg in” där man registrerar insättningsgräns, speltid eller spelstopp.

Ideella föreningar och lokal samverkan

Lokal samverkan mellan skuldrådgivning, vården, socialtjänst, låneinstitut och ideella föreningar behöver öka och genomföras regelbundet så att hålen i det skyddsnät som ska fånga upp individer med spelberoende inte är så stora att människor faller igenom. Exakt hur den lokala samverkan ska ske bör vara upp till regioner och kommuner att organisera, men samverkan runt denna patientgrupp behöver öka.

Spelberoendes Riksförbund ser att regelbundna möten under längre tid hjälper spelberoende att hålla sig spelfria. Att kunna ge långsiktigt stöd över tid har visat sig svårt för vården att omhänderta, och därför fyller de ideella föreningarna en viktig och helt avgörande roll för att personer med spelberoende ska hålla sig friska.

För att upptäcka fler med spelberoende borde frågor ställas för att fånga upp risk-individer på samma sätt som idag sker inom primärvårdens screening kring rökning och alkohol.

Nicklas Attefford (MP)

Anna Sibinska (MP)